

အမှတ်စဉ်-၈

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

တောင်ပို့ထဲက ရတနာ

အမှာစာ

သာသတော်နှစ် ၂၅၅၂ ခုနှစ် ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၀ ခုနှစ်၊

နတ်တော်လဆန်း (၁၀) ရက်နေ့ ၇-၁၂-၀၈ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း (၁၀) ရက်နေ့ ၇-
၁၂-၀၈ ရန်ကုန်တိုင်း ကျောက်တံ တားမြို့နယ် အမှတ် (၉) ရပ်ကွက် လုံးဆိုင်ရာ
ဆွမ်းအောင်ပွဲနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာ မဟာသိပ္ပံ၊ အဘိဓမ္မာရုံပုံငွေ
အထူးတရားပွဲအဖြစ်ဖြင့် ဆင်ယင်ကျင်းပသည့် ဓမ္မသဘင်အခမ်း အနားဝယ်
ဟောကြားအပ်သော “တောင်ပို့ထဲက ရတနာ” တရားတော်ဒေသနာတော်။

(ခ)

ဤစာအုပ်သည် နှုတ်ဟောတရားကို အသံမှ စာလုံးအဖြစ်
ကူးပြောင်းရေးသား၍ တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ထားသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။
မဇ္ဈိမနိကာယ၌ ပါရှိသော ဝမ္ဘိကသုတ်ကို လက်တွေ့ ကျင့်သုံးနိုင်ရန် ရည်သန်းလျက်
ကျင့်စဉ်နှင့်ကိုက်ညီအောင် ရှင်းလင်းဟောပြထားသည်။ ဤစာအုပ်ကို
ဖတ်ရှုလေ့လာပြီးနောက် မူရင်းသုတ်ကိုပါ ဖတ်ရှုလေ့လာသင့်သည်။

ဝမ္ဘိကသုတ္တန်မှာ ဗြဟ္မာတစ်ဦးလာရောက်ပြောဆိုသည့်
ပုံပြင်ဆန်ဆန်ဝတ္ထုနှင့် ထိုဝတ္ထုကို အခြေခံသည့် ပဟေဠိပုစ္ဆာ ၁၅ ချက်ပါရှိပြီး
အဆိုပါ ပုစ္ဆာ ၁၅ ချက်ကို မြတ်ဗုဒ္ဓက ရှင်းလင်းဖြေဆို ထားပေသည်။ ပဟေဠိပုစ္ဆာ
၁၅ ချက်မှာ ဖော်ပြပါအချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မေးခွန်းများဖြစ် သည်။

(ဂ)

၁။ တောင်ပို့၊

၂။ ညအခါ မီးခိုး၊

၃။ နေ့ မီးလျှံ၊

၄။ ဆရာ ဗြာဟ္မဏ၊

၅။ သုမေဓ တပည့်၊

၆။ လက်နက်၊

၇။ တူးဖော်ခြင်း၊

၈။ တံခါးကျည်မင်းတုတ်၊

၉။ ဥဒ္ဓုမာယိကာ ဖား၊

၁၀။ လမ်းနှစ်သွယ်၊

၁၁။ ဆပ်ပြာရေစစ်၊

၁၂။ လိပ်၊

၁၃။ ဓားနှင့် စဉ်းတီတုံး၊

၁၄။ သားတစ်၊

၁၅ နဂါးတို့ပင်ဖြစ်သည်။

(ဃ)

တရားရှာ ကိုယ်မှာတွေ့ ဆိုသည့်အတိုင်း ကိုယ်ခန္ဓာဆိုသည့်
တောင်ပို့ကြီးထဲမှာ ထူးခြား တဲ့ “ဗောဓိပက္ခိယ” တရားရတနာတွေကို ရရှိအောင်
အဆင့်ဆင့် တူးဖွဲ့ပြီး ရှာကြရမှာ ဖြစ်သည်။

ရှာတဲ့အခါ တံခါးကျည်နဲ့တူတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ ဥဒ္ဓုမာယိကာ ဖားငယ်နဲ့တူတဲ့
ဒေါသတရားတို့ကို ဖယ်ရှား၊ လမ်းနှစ်သွယ်နဲ့တူတဲ့ ဝိစိကိစ္ဆာကို ကျော်ဖြတ်၊

ဆပ်ပြာရေစစ်နဲ့တူတဲ့ နီ ဝရဏတရား ငါးပါး တို့ပကို ဟန့်တား ပယ်ဖျက်၊
လိပ်နဲ့တူတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးပေါ်မှာ တွယ်ကပ်မနေဘဲ အာရုံငါးပါးနဲ့ တူတဲ့ ဓားနဲ့
စဉ်းတီတုံးကို ဖယ်ရှားပစ်ရမည်။

နောက်ဆုံး သားတစ်နဲ့တူတဲ့ အတွယ်အတာကို
ဖယ်ရှားလိုက်နိုင်ပြီဆိုလျှင် ထူးခြားတဲ့ ဗောဓိပက္ခိယတရားရတနာတွေကို
ရရှိပိုင်ဆိုင်ကာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားကြရမှာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဝမ္မိကသုတ်အရ
သိကြရပေသည်။

(င)

ဝမ္မိကသုတ်သည် ဝိပဿနာကျင့်စဉ်ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည့်
သုတ်တစ်သုတ်ဖြစ်ရာ ဝိပဿနာတရား ပွားများအားထုတ်သူတိုင်း
ဖတ်ရှုလေ့လာသင့်ပေသည်။ အရှင်ကုမာရကဿပ ကဲ့သို့ ဝမ္မိကသုတ်ကျင့်စဉ်ဖြင့်
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုနိုင်ကြပါစေ။

ဓမ္မအသိ ရှိလျက်နေမည်။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မုချ လှမည်မှတ်

- ကိုယ်ကျိုး၊ သူ့ကျိုး၊
- တိုင်းပြည်ကျိုးနှင့်
- အမျိုးဘာသာ၊
- သာသနာအကျိုး
- ပွားတိုးစေမှု၊
- လုပ်ကျွေးပြုမူ၊

ဒို့ဘဝ၊

မုချ လှ- မည်မှတ်။

*

တောင်ပို့ထဲက ရတနာ

တောင်ပို့ထဲက ရတနာလို့ အမည်ပေးထားတဲ့ တရားဒေသနာဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ကိုယ်တိုင် ဖြေဆိုဟောကြားခဲ့တဲ့ မဇ္ဈိမနိကာယ် ဝမ္ဘိကသုတ် မှာလာရှိတဲ့ တရားဒေသနာဖြစ်တယ်။ ဝမ္ဘိက ဆိုတာ တောင်ပို့ကိုခေါ်တာ၊ ဆရာနဲ့တပည့် တောင်ပို့ကြီးတူးပြီး ရတနာတွေရှာကြပုံ ဥပမာစကား ကို ဖြေရှင်းဟောကြားခဲ့တာဖြစ်တယ်။

ဥပမာနဲ့ ရှင်းလင်းဟောကြားခဲ့တဲ့ ဒေသနာတော်တွေ ပိဋကတ်သုံးပုံမှာ မြောက်များ စွာရှိတယ်။ “ဥပမာယ မိဓေကစ္ဆေ အတ္ထံ ဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ” လို့ဆိုတဲ့အတိုင်း ဥပမာနဲ့ ရှင်းပြရင် အဓိပ္ပာယ်ပိုပြီး ထင်ရှားတယ်။ သိလွယ်တယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ ဝမ္ဘိကသုတ်ဆိုတာ ဥပမာကို အသုံးပြုပြီး ဟောထားတဲ့ တရားဒေသနာ တစ်ပုဒ်ဖြစ်တယ်။

သုတ္တန်တစ်ခုကို လေ့လာကြည့်မယ်ဆိုရင် ထိုသုတ္တန်ရဲ့ Background ကို အရင်ရှာရ တယ်။ နောက်ခံအကြောင်းရင်းက ဘာလဲ၊ ဘာကြောင့် ဒီသုတ္တန်ဖြစ်ပေါ်လာသလဲ၊ ဒီသုတ္တန်ကို ဟောရခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးရလဒ်က ဘာလဲဆိုတာတွေကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ လေ့လာနိုင်မယ်ဆိုရင် တရားတော်ရဲ့ အနှစ်သာရကို ပိုပြီးတော့ တွေ့ရှိနိုင်တယ်။

အဲဒီ တော့ ဒီ ဝမ္ဘိကသုတ္တန်ရဲ့ နောက်ခံ Background က ဘာလဲ၊ နောက်ခံ Background က အံ့ဩဖွယ် ကောင်းတယ်။ ရဟန်းတော်လေးတစ်ပါးဟာ ဇေတဝန်ကျောင်းကြီးနှင့် ဆက်စပ်နေ တဲ့ အန္ဓဝနခေါ်တဲ့ တောအုပ်ကြီးထဲမှာ သီတင်းသုံးနေတယ်။ ညသန်းခေါင်ကျော်အချိန်မှာ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ

ထွန်းတောက်စွာနဲ့ ဗြဟ္မာတစ်ယောက် သူ့ထံ ရောက်လာတယ်။ အဲဒီ ဗြဟ္မာက ထူးဆန်းတဲ့ ပုံပြင်တစ်ခုကိုပြောသွားတယ်။ အဲဒီ ပုံပြင်ဟာ လျှို့ဝှက်တဲ့စကားတွေနဲ့ ပဟေဠိဆန် နေတယ်။ ဗြဟ္မာပြောသွားတဲ့ ပုံပြင်က ဒီလိုပါ-

ထူးဆန်းတဲ့ ပုံပြင်

“ကိုယ်တော် ကိုယ်တော်တဲ့ ထူးဆန်းတဲ့ တောင်ပို့ကြီး တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီ တောင်ပို့ကြီးက ညကျရင် မီးခိုးတွေ ထွက်နေပြီး နေ့အခါကျရင် မီးအလျှံတွေ ထွက်နေတယ်။ ဒီထူးဆန်းတဲ့ တောင်ပို့ကြီးကို တွေ့ရတဲ့အခါ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက် တောင်ပို့ကြီးကို တူးကြည့်ဖို့ လက်နက် ကိရိယာတွေယူပြီး ရောက်လာကြတယ်။ ဆရာလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ပြောတယ်

“ငါ့တပည့် ဟောဒီတောင်ပို့ကြီးကို မင်းမှာပါလာတဲ့ လက်နက်နဲ့ တူးစမ်း” ဆိုတော့ တပည့်က တောင်ပို့ကြီးကိုတူးတယ်။ တူးဖြိုလိုက်တဲ့အခါ ပထမဆုံးဘာတွေ့လဲဆိုတော့ တံခါး ကန့်လန့် (သို့မဟုတ်) မင်းတုတ်ကို တွေ့ရတယ်တဲ့။

တပည့်ကပြောတယ် “ဆရာရေ တံခါးကန့်လန့်ကြီး တစ်ခုတွေ့တယ်”

“ငါ့တပည့် အဲဒီ တံခါးကန့်လန့်ကြီးကို ဖယ်ပစ်လိုက်၊ ပြီးတော့ ရှေ့ဆက်တူးလို့” ဆရာက ပြောတယ်။ ဆက်တူးတဲ့အခါကျတော့

“ဖားကလေး” တစ်ကောင်ဝပ်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ ဖားကလေး အကောင်မကြီး ဘူး။ သေးသေးလေးရယ်၊ ဒါပေမဲ့ သွားထိလိုက်ရင် အဲဒီ ဖားလေးက ဖောင်းဖောင်းလာတယ်။ ဖောင်းလာတော့ အင်မတန်ကြီးတဲ့ ဖားကြီးတစ်ကောင်ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီ ဖားချိုးကို ပါဠိစာပေမှာ ဥဒ္ဓုမာယိကာဖား” လို့ခေါ်တယ်။

တပည့်က ပြောတယ် “ဆရာရေ ဥဒ္ဓုမာယိကာဖားတကောင် တွေ့နေပါတယ်” တဲ့

“ဒါဖြင့် အဲဒီ ဖားကို ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်၊ မင်းဆက်ပြီးတူးဦး” ဆရာက ခိုင်းတော့ တောင်ပို့ကြီးကို ဆက်ပြီးတူးလိုက်တဲ့အခါမှာ လမ်းနှစ်သွယ် ကိုတွေ့ရတယ်။

တပည့်ကပြောတယ် “ဆရာရေ လမ်းနှစ်သွယ်တွေ့နေပြီ” ဆိုတော့ ဆရာက

“အဲဒီ လမ်းနှစ်သွယ်ကိုတူးပစ်လိုက်ကွာ”တဲ့။ တပည့်က ဆက်တူးပြန်တယ်။ တူးရင်းတူးရင်း နဲ့ ဆပ်ပြာချက်တဲ့နေရာမှာ အသုံးပြုတဲ့ ဆပ်ပြာရေစစ် ကြီး တစ်ခုတွေ့ရတယ်။

တပည့်က “ဆရာရေ ဟောဒီမှာ ဆပ်ပြာရေစစ်ကြီးတွေ့နေပြီ”တဲ့။

ဆရာက “အေး အဲဒီ ဆပ်ပြာရေစစ်ကြီးကို ဖယ်လိုက်ပြီး ဆက်တူးဦး”တဲ့ ဆက်တူးတော့ လိပ်ကြီးတစ်ကောင် တွေ့ပြန်တယ်။ တပည့်က

“ဆရာရေ လိပ်ကြီးတစ်ကောင် တွေ့နေပါလား”တဲ့။

“အေး အဲဒီ လိပ်ကြီးကိုလည်း ဖယ်ပစ်လိုက်ကွာ၊ ဆက်တူးဦး”ဆိုတော့ ဆက်တူးတာ ဘာတွေ့တုန်းဆိုရင် အသားငါးတင်လှီးတဲ့သစ်တုံးတစ်တုံးနဲ့ သားလှီးဓားလေးတစ်ချောင်း တောင် ပို့ထဲရောက်နေတာတွေ့ရတယ်။ တပည့်ကပြောတယ်။

“သားလှီးဓားနဲ့ စဉ်းတီတုံး တစ်ခုတွေ့တယ် ဆရာ”တဲ့။ ဆရာက အဲဒါကိုဖယ်ပြီး ဆက်တူးကွာဆိုတော့ ဆက်ပြီးတူးလိုက်တဲ့အခါ သားတစ်ခုတွေ့ရပြန်တယ်။ တပည့်က

“ဆရာရေ ဒီမှာ သားတစ်တစ်ခုလာတွေ့နေတယ်” ဆိုတော့

“အေး အဲဒါကို ဖယ်ပြီးဆက်တူးစမ်းကွာ” လို့ပြောတယ်။ ဆက်တူးတဲ့အခါ နဂါးကြီး တစ်ကောင် သွားတွေ့တယ်။ တပည့်က

“ဆရာရေ ဟောဒီမှာ နဂါးကြီးတွေနေပြီ” ဆိုစာတဲ့ ဆရာက

“အေး ငါ့တပည့်က နဂါးကြီးကို အရိုအသေပေးလိုက်၊ သွားမထိနဲ့၊ ဆက်မတူးနဲ့တော့” တဲ့။ တပည့်က နဂါးကြီးကို လက်အုပ်ချီ ရှိခိုးလိုက်တယ်။

ဗြဟ္မာကြီးက အဲဒီ ပဟေဠိဆန်ဆန် ပုံပြင်ကိုပြောပြီး

“အဲဒီ ပုံပြင်ထဲမှာ ညအခါမှာ အခိုးတွေထွက်နေပြီး နေ့အခါမှာ မီးလျှံတွေ ထွက်နေတဲ့ တောင်ပို့ကြီးကို ဆရာနဲ့တပည့် လာတူးတယ်ဆိုတဲ့ ဒီစကားရပ်တွေရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကို ကိုယ်တော်သိ ချင်ရင် မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပြီးမေးပါတဲ့။ မြတ်စွာဘုရား အဖြေပေးတဲ့အတိုင်းမှတ်ပါ။ ကုန်ကုန် ပြောလိုက်မယ်၊ အခုပြောလိုက်တဲ့ ပဟေဠိပုစ္ဆာကို ဖြေနိုင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဘုရားသော်လည်းကောင်း၊ ဟောဒီတပည့်သာဝက သော်လည်းကောင်း၊ ဟောဒီ သာသနာက တရားဓမ္မကို သင်ထား တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ရမယ်။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမှ ဒီပဟေဠိပုစ္ဆာကို အဖြေပေးနိုင်မယ် ဒီစကားတွေပြောပြီး ပျောက်သွားတယ်။ ဒါ ဒီသုတ္တန်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းရဲ့ အကြောင်းပဲ။”

အဲဒီ ရဟန်းတော်လေးဟာ ထူးဆန်းတဲ့ စကားတွေကိုကြားရပြီး လာမေးသွားတဲ့ ပဟေဠိ ပုစ္ဆာရဲ့အဖြေတွေကို သိချင်နေတယ်။ နံနက် မိုးသောက်အလင်းရောက်တော့မှ မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီး ဟောဒီပုစ္ဆာရဲ့ အဖြေကိုရှာရတော့မှာပဲလို့ တောင်ပို့ကြီးအကြောင်း တစ်ညလုံး စဉ်းစား ရင်းနံနက်လင်းသွားခဲ့တယ်။

အဲဒီ ရဟန်းတော်လေးဟာ တခြားပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူး။ အရှင်ကုမာရကဿပဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အရှင်ကုမာရကဿပဆိုတာ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူး။ ပါရမီအရင့်အသန်ရှိပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး။ သူ့ရဲ့ ဘဝဇာတိလမ်းကလည်း တော်တော်ထူးဆန်းတယ်လို့ ပြောရမယ်။ သူက ဘိက္ခုနီမတစ်ဦးရဲ့ သားဖြစ်တယ်။

အဲဒီ ဘိက္ခုနီမဟာလူ့ဘဝက ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာတဲ့

သူဌေးသမီးတစ်ယောက်ပဲ။ သာသနာ တောင်ဝင်ချင်ပေမယ့် မိဘနှစ်ပါးက ခွင့်မပြုဘူး။ အတင်းအိမ်ထောင်ချပေးတာ ခံလိုက်ရတယ်။ အိမ်ထောင်ကျပြီးမှ ဒီအမျိုးသမီးလေးဟာ သူ့ရဲ့ အိမ်ရှင်ယောက်ျားကို တောင်းတောင်းပန်ပန်လုပ် ပြီး သာသနာတောင် မရအရ ဝင်ခဲ့ရတာ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီ လို သာသနာတောင်ဝင်တဲ့အချိန်မှာ သူ့မှာ ကိုယ်ဝန်က

ပါလာတယ်။ မသိဘဲနဲ့ ပါလာ ခဲ့တာ။ ဘိက္ခုနီမဟာရောက်တဲ့အခါ တဖြည်းဖြည်း ဒီဇာတ်လမ်းက ပေါ်လာတော့ ရှင်ဒေဝဒတ်ရဲ့ အသင်းအပင်းဖြစ်တဲ့ ဘိက္ခုနီမတွေက ရှင်ဒေဝဒတ်ဆီသတင်းပို့တယ်။ ရှင်ဒေဝဒတ်က မကောင်း သတင်း ကျော်စာမှာကြောက်လို့ ဒီဘိက္ခုနီမကို လူထွက်ပေးလိုက်ကြလို့ ပြောတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီဘိက္ခုနီမလေးက လူမထွက်ချင်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားထံသွားပြီး

ခွင့်တောင်းတယ်။ သူဟာ ဘိက္ခုနီမဝတ်လာတဲ့ အချိန်ကစပြီး ကိုယ်ကျင့်သီလ လုံးဝပျက်ပြားခြင်းမရှိပါဘူးလို့ လျှောက်ထားပြောကြားတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ပသေနဒီကောသလမင်းကြီးတို့၊ အနာထပိဏ် တို့ ဝိသာခါတို့ကို ဒီအမှုကိစ္စကို စစ်ဆေးခိုင်းတယ်။

ထိုအခါ ဝိသာခါက အဆုံးအဖြတ်ပေးတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးလေး

ဘိက္ခုနီဖြစ်လာတဲ့ ရက်နဲ့ ကိုယ်ဝန်ကိုတွက်ချက်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ဒီဘိက္ခုနီမလေးရဲ့ကိုယ်ကျင့်တရားဟာမပျက်ဘူး။ လူ့ဘဝက ပါလာတဲ့ ကိုယ်ဝန်ပါလို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတယ်။ ဒီဘိက္ခုနီမလေးဟာ ဘိက္ခုနီမဘဝနဲ့ ဆက်လက်နေထိုင်ခွင့်ရပြီး သားကလေးတစ်ဦးဖွားမြင်ခဲ့တယ်။

သားကလေး ဖွားတဲ့အခါ ကလေးနဲ့ ဘိက္ခုနီမ

အမြင်မတော်သည့်အတွက် ကောသလ မင်းကြီးက ကလေးကိုနန်းတော်ခေါ်ပြီး ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ထားတယ်။

ဒါကြောင့်မို့ မျိုးရိုးအမည်နာမ “ကဿပ” ဆိုတဲ့ အမည်အပြင်
မင်းသားလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတဲ့ “ကုမာရ” ဆိုတဲ့ အမည်ထည့်ညှဉ်း ကုမာရကဿပဆိုတဲ့
အမည်နဲ့ နန်းတော်မှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရ တယ်။ နောက်ဆုံး အရှင်ကုမာရကဿပမ ဟာ
သူ့ရဲ့ဘဝဇာတ်ကြောင်း ကြားသိရတာ နဲ့ တစ်ပြိုင် နက် သံဝေဂရပြီး
သာသနာဘောင် ဝင်လာခဲ့တယ်။ “အရှင် ကုမာရကဿပ” လို့ နာမည်ထင်ရှား
တယ်ပေါ့။

*